

PROGRAM
ZAJĘĆ Z DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS SIÓDMYCH I ÓSMYCH
W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. ŚW. STANISŁAWA KOSTKI

PODSTAWA PRAWNA

- **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwo zawodowego**
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r. poz. 703)**

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Opracowany Program zajęć doradztwa zawodowego jest spójny z obowiązującym w szkole Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego, podstawą programową kształcenia ogólnego w szkole podstawowej oraz programem wychowawczo-profilaktycznym. Zakłada, że planowanie kariery zawodowej to proces wieloetapowy, który wymaga czasu i wiedzy zarówno na swój temat jak i zawodu, który uczeń chciałby wykonywać. To właśnie wnikliwa analiza samego siebie umożliwi dokonanie właściwego wyboru, który będzie zgodny z aspiracjami, marzeniami, zainteresowaniami i umiejętnościami ucznia. Dlatego moduł *Poznanie własnych zasobów* powinien być starannie zaplanowany i realizowany. W programie, przeznaczono na jego realizację 3 godziny, pamiętając jednocześnie, że na osiągnięcie założonych w programie celów składa się praca nie tylko doradcy zawodowego, ale wszystkich nauczycieli i specjalistów zatrudnionych w szkole¹. Tylko w ten sposób uczeń rozwinie swoje kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie uczenia się, a przez to będzie w stanie określać i wyznaczać cele, motywować się samodzielnie oraz rozwijać odporność i pewność, by dążyć do skutecznego uczenia się przez całe życie. Na wybór drogi edukacyjno-zawodowej poza wiedzą o samym sobie, mają wpływ różne inne czynniki, jak: wyznawane wartości, wiedza na temat różnorodnych zawodów, ścieżek edukacyjnych oraz potrzeby i sytuacja na rynku pracy. Treści te ujęte zostały w pozostałych trzech modułach programu.

CEL OGÓLNY PROGRAMU

Głównym celem programu jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego wyboru drogi edukacyjno-zawodowej. Zakłada to konieczność kształcenia w uczniach konkretnych umiejętności niezbędnych w różnych rolach zawodowych i społecznych. Osiągnięcie założonego celu będzie możliwe tylko przy zaangażowaniu wszystkich nauczycieli. Podstawową zasadą realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego jest nabycie przekonania, że doradztwo zawodowe jest sprawą całej szkoły!

CELE SZCZEGÓŁOWE

- poznanie samego siebie, swoich mocnych i słabych stron, kształtowanie umiejętności samooceny,
 - kształtowanie umiejętności gospodarowania czasem,
 - kształtowanie umiejętności wyznaczania celów i planowania działań zmierzających do ich realizacji,
 - przygotowanie do świadomego wyboru szkoły, a następnie zawodu zgodnie z własnymi zainteresowaniami i możliwościami,
 - przekazanie informacji na temat różnych zawodów,
 - analiza informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy,
 - rozwijanie umiejętności efektywnego uczenia się, poszerzania zainteresowań,
 - rozwijanie umiejętności uczenia się przez całe życie,
 - kształtowanie szacunku do pracy,
 - kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji, komunikacji, odpowiedzialności za powierzone zadanie i pracy w zespole,
 - budowanie w uczniach pozytywnych postaw wobec kształcenia zawodowego,
 - przekazanie uczniom informacji o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i predyspozycjami zawodowymi.
-

PROGRAM
ZAJĘĆ Z DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS SIÓDMYCH I ÓSMYCH
W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. ŚW. STANISŁAWA KOSTKI

SPOSOBY OSIĄGANIA CELÓW

Aby efektywnie budować kompetencje kluczowe, które mają decydujący wpływ na umiejętność planowania swojej drogi edukacyjno-zawodowej należy stosować narzędzia i metody pracy wspierające rozwój kariery uczniów.

Przykłady narzędzi, technik i metod:

1. **Ankiety** kariery:
 - preferencji i predyspozycji zawodowych
 - zarządzania czasem
 - czy jestem ...?
2. Portfolio.
3. Analiza SWOT.
4. Techniki plastyczne (plakaty – *moja droga edukacyjna, rynek pracy w moim mieście...*).
5. Filmy edukacyjne.
6. Ćwiczenia interaktywne.
7. Gry symulacyjne.
8. Mapy myśli.
9. Studium przypadku.
10. Indywidualne karty pracy.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE ORAZ OPIS ZAŁOŻONYCH OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Treści programowe podzielono na 4 części odpowiadające czterem obszarom określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia²

LP.	JEDNOSTKA TEMATYCZNA	ZAGADNIENIA	TREŚCI PROGRAMOWE – OCZEKIWANE UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW	Uwagi
1. Poznawanie własnych zasobów				
1.	Poznaję siebie. Moje zalety i wady A może założyć mały biznes? Stwórzmy coś nowego. Wynalazki	<i>Umiejętności, zasoby (mocne i słabe strony)</i>	<p>Uczeń:</p> <p><i>1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);</i></p> <p><i>1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;</i></p> <p><i>1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;</i></p>	3h w klasie 7 3h w klasie 8

PROGRAM
ZAJĘĆ Z DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS SIÓDMYCH I ÓSMYCH
W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. ŚW. STANISŁAWA KOSTKI

2.	Każdy ma prawo pracować – zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami. Organizacje samorządowe i wolontariat Ja pomagam, ty pomagasz. Razem pomagamy	<i>Stan zdrowia, możliwości, predyspozycje,</i>	<i>1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych; 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;</i>	
3.	Klucze do sukcesu. Kompetencje i predyspozycje zawodowe. Rozpoznaję swoje aspiracje. Jakie wartości są dla mnie ważne?	<i>Wartości, potrzeby</i>	<i>1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej; 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.</i>	
2. Świat zawodów i rynek pracy				
4.	W świecie zawodów. Zdobywam nowy zawód Co to jest wypalenie zawodowe?	<i>Charakterystyka grup zawodowych – branże zawodowe, kwalifikacje zawodowe, zawody deficytowe i ginące (unikatowe), poznanie pojęć dot. rynku pracy, praca wartością człowieka, barometr zawodów</i>	Uczeń: <i>2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w</i>	3h w klasie 7, 2h w klasie 8

			<i>zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania; 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka; 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy; 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową; 2.7 dokonuje autoprezentacji;</i>	
5.	W urzędzie pracy Pracownik idealny Prawa pracownicze W urzędzie pracy		<i>2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;</i>	
6.	Zawody przyszłości. Nowe zawody na rynku pracy Zdobywam pracę -CV oraz list motywacyjny		<i>2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy.</i>	
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie				
7.	Podejmowanie ważnej decyzji, czyli wybór nowej szkoły. Oferta szkół ponadpodstawowych. Wybieram szkołę ponadpodstawową. Zasady rekrutacji.	<i>Kryteria rekrutacji, struktura szkolnictwa ponadpodstawowego</i>	Uczeń: <i>3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji; 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście</i>	2h w klasie 7, 2h w klasie 8

PROGRAM
ZAJĘĆ Z DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS SIÓDMYCH I ÓSMYCH
W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. ŚW. STANISŁAWA KOSTKI

			<i>rozpoznania własnych zasobów;</i>	
8.	Oferta edukacyjna szkół publicznych		<i>3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej; 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.</i>	
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych				
9.	Jak podjąć dobrą decyzję Podejmowanie decyzji krok po kroku Praca marzeń i praca z koszmarów	<i>Planowanie, cele realne, instytucje wspomagające doradztwo zawodowe, rola doradcy zawodowego, kształcenie w zakresie podstawowym i rozszerzonym, plan kariery edukacyjno-zawodowej</i>	<i>Uczeń: 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym; 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby; 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;</i>	2 h w klasie 7 3h w klasie 8
10.	Zdobywam nowy zawód. Co to jest wypalenie zawodowe?			

			4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.	
--	--	--	--	--

WARUNKI REALIZACJI PROGRAMU

Realizację treści programowych zaplanowano na 10 jednostek lekcyjnych. Z uwagi na fakt podejmowania działań z zakresu doradztwa zawodowego zarówno na zajęciach obowiązkowych kształcenia ogólnego, jak i godzinach wychowawczych, daje możliwość osiągnięcia założonych celów w ramach niniejszego programu mimo tak ograniczonej liczby godzin. Treści programowe zostały ujęte w cztery moduły tematyczne, zgodnie z zapisem rozporządzenia³. Realizując program należy stwarzać uczniom możliwości samodzielnego myślenia, kojarzenia, analizowania, planowania, odwoływania się do własnych doświadczeń i wiedzy. Rozwijanie motywacji uczniów, ich poczucia pewności siebie jest możliwe, gdy podczas zajęć uwzględnimy różnorodność sytuacji edukacyjnych, zmianę intensywności bodźców, ruch, kontrast. Założeniem programu jest żywy udział w zajęciach, który warunkuje kształtowanie kluczowych umiejętności niezbędnych do podejmowania odpowiedzialnych decyzji.

TEMATYKA ZAJĘĆ DORADZTWA ZAWODOWEGO

KLASY SIÓDME:

1. Doradztwo zawodowe – wprowadzenie. Kto i jak może mi pomóc w wyborze szkoły?
2. Marzenia i plany
3. Poznaję siebie. Moje zainteresowania, zalety i wady.
4. W świecie zawodów
5. Zawody, które już nie istnieją, zawody przyszłości

PROGRAM
ZAJĘĆ Z DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS SIÓDMYCH I ÓSMYCH
W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. ŚW. STANISŁAWA KOSTKI

6. Praca marzeń i praca z koszmarów
7. Zdobywam nowy zawód.
8. Co to jest wypalenie zawodowe?
9. Ja pomagam, ty pomagasz. Razem pomagamy
10. Organizacje pozarządowe i wolontariat
11. Każdy ma prawo pracować – zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami

KLASY ÓSME:

1. Jak podjąć dobrą decyzję?
2. Podejmowanie decyzji krok po kroku
3. Podejmowanie ważnej decyzji, czyli wybór nowej szkoły
4. A może założyć mały biznes?
5. Stwórzmy coś nowego, czyli wynalazki
6. W urzędzie pracy
7. Prawa pracownicze. Mobbing. Asertywność
8. Pracownik idealny
9. Jestem częścią zespołu – praca w grupie
10. Zdobywam pracę -CV oraz list motywacyjny

Tematyka zajęć z doradztwa zawodowego realizowanych w trakcie godzin z wychowawcą:

KLASY SIÓDME:

1. Ja w moich oczach – co wiem o sobie
2. Ja w oczach innych – jak widzą mnie inni
3. Temperament jak z bajki – poznaję swój charakter
4. Zdolności i uzdolnienia – co to oznacza
5. Marzenia do spełnienia – jak realizować swoje marzenia
6. Rozpoznaję swoje predyspozycje na podstawie Kwestionariusza zainteresowań

KLASY ÓSME:

1. W jakich zawodach wykorzystam swoją wiedzę z poszczególnych przedmiotów
2. Pani zawód – wywiad z wychowawcą o jej/jego ścieżce kariery zawodowej
3. Praca jako wartość w życiu człowieka
4. Wolontariat wstępem do kariery
5. Co gwarantuje mi szkoła?
6. Autoprezentacja, czyli sztuka przedstawiania siebie.